

DONDERDAG DEN

21sten NOVEMBER.

SURINAAMSCHES COURANT.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

ROTTERDAM, 19 September.

(Vervolg van N°. 92).

De Nederlandsche Regering heeft gedaan, hetgeen zelfs in Engeland nog altijd voor onmogelijk werd gehouden; zij heeft eene stoom-sleepdienst ingesteld, door middel van welke, onderscheiden schepen tegelijk en te zamen eenige honderd lasten inhoudende, in den tijd van 24 tot 36 uren, van af Rotterdam en Gorcum tot Lobith worden opgesleept. De reis van daar tot Keulen, biedt, bij gebrek aan stoomsleepers niet dien spoed aan, doch zij eischt regelmatig zoo veel tijds niet, als in het artikel wordt opgegeven. Even zoo is het gelegen met de vaart tusschen Keulen en Meintz. Volgens aantekeningen van vroegere jaren, werd de overtocht van Amsterdam en Rotterdam naar Keulen, regelmatig in tien of twaalf dagen gedaan; thans duurt de reis niet zoo lang, men vaart regelmatig naar Keulen, des zomers in zes des winters in zeven dagen, en voor de vaart van Keulen naar Meintz worden slechts zes dagen vereischt.

De overgenomen zinsnede bevat dus eenig onaanwkeurigheden en daarenboven wordt daarbij eene instelling verzwegen, die op de geheele Rijnvaart van zoo groot belang is, en ten gevolge waarvan een aantal kleinere vaartuigen, op de in den Rijn uitwaterende rivieren te huis behoorende, thans aan de Rijnvaart deel nemen, hetgeen te voren niet mogelijk was. Maar even als van de door de Nederlandsche Regering ingevoerde stoom-sleepdienst geene melding wordt gemaakt, even zoo bewaart men een volstrekt stilzwijgen met opzigt tot de reeds gedurende een aantal jaren bestaande stoomvaart op den Rijn, waarvan insgelijks in Nederland het eerste voorbeeld gegeven is, en die zich, sedert menigen tijd, zelfs tot Straatsburg heeft uitgebreid. Deze stoomvaart bepaalt zich niet slechts tot het vervoer van reizigers, hoe belangrijk zulks reeds op zichzelf moge zijn, maar belast zich ook met de overbrenging van goederen, en biedt derhalve het middel aan ter voorziening in die gevallen, waarin de verzendingen eenen buitengewonen spoed vereischen.

Men ziet dus uit een plan, hetwelk de kennelijke strekking heeft om eene volslagen omwenteling in de Handelsbetrekkingen met Duitschland, Zwitserland en Italie daar te stellen, al de voordeelen van dien handel aan Nederland en een gedeelte van Duitschland te ontrooven, om dezelve aan Frankrijk te doen overgaan, en ten slotte Duitschland, Zwitserland en Italie van het vervoer door Frankrijk afhankelijk te maken.

En wat wordt er nu stelligs in het voordeel van den spoorweg tusschen Havre en Basel aanvoerd? Eigenlijk niets dan de spoed, welke die weg aanbiedt, want de kosten van vervoer langs dien weg worden wel tot een minder bedrag aangekondigd, doch die mindere kostbaarheid wordt door niets gestaafd, door niets gewaarborgd. Het is dus de spoed alléén, die hier zal moeten beslissen. In vier, des noods in twee dagen, zullen 1000 Nederlandsche ponden van Havre naar Basel overgebracht worden.

Er zouden dus te Basel magazijnen moeten worden gevestigd, om uit dezelve de binnenlandsche verzendingen, van tijd tot tijd, bij zekere hoeveelheden te bewerkstelligen, en daarmede valt dan de behoefte aan eenen dagelijkschen aanvoer bij geringe hoeveelheden weg. Het is voor den Handel voldoende dat er een regelmatig aanvoer plaats hebbe; en het vereischt geen breed betoog, dat het aanvoeren van groote hoeveelheden, gelijk zulks langs den Rijn plaats heeft, in den regel minder kostbaar, mitsgaders voor de goederen zelve, zoo wel als voor den Handel verre weg doelmatiger is. Doch al ware dit met betrekking tot de kosten anders, dat is, al stonden de kosten gelijk, dan blijft desniettemin voldoende ten bewijze dat er voor Duitschland, Zwitserland en Italie niet éene enkele rede bestaat, om den Rijn te verlaten en Basel als verzamelpunt in de plaats van Meintz te stellen.

Slechts Frankrijk kan belang bij eenen dergelijken ommekeer van de bestaande orde van zaken hebben; maar Frankrijk moet zich door kunstmiddelen nog eerst verschaffen, hetgeen aan Holland door de natuur geschonken is. Daarenboven is Frankrijk geene eigenlijk gezegde handelsdrijvende natie. Frankrijk koopt en verkoopt veel, omdat het uitgestrekt is, vele behoeften heeft en veel voortbrengt. Maar dit geeft aan Frankrijk geene bevoegdheid om de tusschen-persoon te zijn tusschen Duitschland en de Overzeesche gewesten, en Nederland te verdringen uit eene stelling, waarin het door de Natuur zelve geplaatst is, en zich gedurende eeuwen, met aanwending van onnoemelijke schatten heeft gehandhaafd. Niet het streven naar een billijk evenwigt, zonder welke eene algemeene, wezenlijke en duurzame welvaart in Europa onmogelijk is, en wier invloed op de rust der onderscheiden staten van zelf in het oog valt; maar de reeds aangeduide tijdgeest, met deszelfs zelfzuchtige eenzijdigheid is de grond van al die plannen, die op niets dan op eene omverwerping van het bestaande doelen, om het te vervangen door instellingen, die zoo geheel den stempel der heerschende lichtzinnigheid aan zich hebben en juist daardoor bij de lichtzinnige gemoederen zoo gemakkelijk bijval en ondersteuning vinden, hoezeer zij geene duurzaamheid in de toekomst kunnen aanbieden.

Men zal ons te gemoet voeren, dat het bedoelde plan nog niet meer dan een plan is, en dat er tusschen het plan en deszelfs verwezenlijking nog eene groote kloof ligt. Wij erkennen dit, doch zulks doet niets te kort aan onze beschouwing, die strekken moet, om te doen zien wat men zoude willen, indien men slaagde in de verwezenlijking zijner plannen. Wij zijn volkomen overtuigd van de moeilijkheden aan de bedoelde onderneming verbonden, doch hierin ligt geen volstrekte waarborg tegen de uitvoering van het plan, en wij rekenden ons verplicht de aandacht van den Nederlandschen Handel daarop te moeten vestigen, en tevens aan te toonen met hoe weinig nauwkeurigheid de ware toestand van de Rijnvaart, bepaaldelijk voor zoover ons land betreft, is opgegeven.

Wij weten ook zeer goed, dat er aan de Rijnvaart nog veel verbeterd kan worden; doch daartoe behoeven de Rijnoverschanden

de handen slechts ineen te slaan, en wij hopen dat soortgelijke plannen, als die waarmede de Rijn thans bedreigd wordt, hun de oogen zullen openen; hen zullen bewegen om zich nader aan elkander aan te sluiten en het voorbeeld van Nederland te volgen.

MENGELINGEN.

ENGELAND.

(Uit het Morgenblatt).

In Engeland hebben twee derden der bevolking hunne woonplaats in de steden, en er zijn vele volkrijke steden; in Ierland is slechts éene groote stad en negen tienden der bevolking bevinden zich op het platte land.

In Engeland wijden twee derden der bevolking zich aan de Nijverheid. Ierland, van de noodige kapitalen verstoken, bevindt zich om zoo te zeggen, zonder industrie: het linnen, ziedaar hetgeen, waartoe het zich in dit opzigt bepaalt. De landbouw houdt negen tienden der landen bezig.

Hoe ongelijk ook de verdeling van den grondeigendom in Engeland wezen moge, de ongelijkheid is nog veel grooter in Ierland, waar de grond, in vorige tijden, bij gelegenheid van veroveringen of ten gevolge van verbeurd-verklaringen van leengoederen en andere eigendommen die het gevolg waren van burgeroorlogen en staatsomwentelingen, aan krijgslieden en aan hoflieden toegedeeld, thans bijna geheel toebehoort aan eenige aanzienlijke Engelsche personadijn. Het is nog niet lang geleden, dat het recht van bezit van gronden en gebouwen, bij de wet aan de Katholijken ontzegd was.

In Engeland brengen de grondeigenaars een gedeelte van het jaar op hunne goederen door; zij waken over de bearbeiding, houden zich persoonlijk bezig met de voortgangen in ieder deel van den akkerbouw; bevinden zich of van den kant hunner belangen, of door weldaden, in voortdurende betrekkingen met de landlieden; zij leggen wegen aan; om den afvoer der voortbrengselen gemakkelijk te maken en door de weelde, die zij ten toon spreiden, laten zij op hunne goederen een gedeelte terug van hetgeen zij van dezelve trekken.

In Ierland daarentegen, — en dit is de voornaamste bron van de wond, waaraan het lijdt, — bezoeken de grondeigenaars leren of Engelschen, nimmer hunne goederen en zelden hunner kenners, hunne eigendommen ter naauwernood anders dan uit de stukken, die hun recht op dezelve en den aard en omvang ervan aanduiden. Zij verpachten deze eigendommen in massa aan eenen zaakwaarnemer, die hun de betaling van eene overeengekomen jaarlijksche som waarborgt. Deze verpacht op zijn beurt de goederen bij groote gedeelten aan onderscheiden andere personen, die hem ernig voordeel aanbieden en hunne pachten, bij kleinere gedeelten, op gelijke voorwaarden wederom aan anderen afstaan. Op deze wijze komt de grond bij stukken en blokken van 2, 4 tot 50 morgen, tegen een zeer hoog prijs, in verschillende handen; dezelfde

wordt dan bebouwd met koren, hetwelk voor uitvoer verkocht wordt; met kruiden ter voeding van het vee, hetwelk insgelijks wordt uitgevoerd, en met aardappelen voor het onderhoud der gezinnen. Het grootste gedeelte van het geld, hetwelk uit den verkoop der grondvoortbrengselen verkregen wordt, komt in handen van den grondeigenaar, die hetzelfde of in Engeland of op het vasteland verveert; waardoor dan alle vermeerdering van kapitalen in Ierland en gevolgelyk alle verbetering van den landbouw en de nijverheid onmogelyk wordt gemaakt.

In Engeland is de boer wél gevoed, goed gekleed, bekwaam en zindelyk gehuisvest. In Ierland wordt hij ter naauwernood door eene ellendige hut beschermd; hij loopt er naakt, in menigen strook van het land, eet hij jaarlyks geen tien keeren brood; er zijn er velen, die gedurende hun leven, niet ééne keer vleesch geproefd hebben.

In Engeland heeft ieder dorp eene school: drie vierden der ingezetenen kunnen lezen en schrijven: in Ierland heeft nauwelijks een honderdste gedeelte der bevolking deze eerste beginselen van onderrigt zich kunnen eigen maken.

Wij behoeven deze vergelyking niet verder voort te zetten, om te besluiten dat dezelfde wetgeving, hetzelfde bestuur niet kan geschikt zijn voor twee volken, die in alle opzichten zoozeer van elkander verschillen en die nog meer verdeeld zijn, aan de eene zijde, door de hebbelykheden eener langdurige en strenge overheersching; aan de andere zijde door het gevoel eener lange en smartelyke godsdienstige en staatkundige onderdrukking.

De deelneming van Ierland aan het Parlement van Groot-Brittannië, wel verre van voor het eerste eenige zekerheid op te leveren, is slechts een middel te meer voor het tweede, om deszelfs gezag te bevestigen en het misbruik er van door de wettelykheid te bekrachtigen. Hoe zeer de bevolking van Ierland tot die van Engeland staat gelijk 2 tot 3, zoo bedraagt evenwel het getal der Iersche volksvertegenwoordigers in de Kamer der Gemeenten niet meer dan een vijfde van de leden dezer Kamer. Hieruit laat zich de aanneming der laatste repressie-bill verklaren, mitsgaders hoe, bij alle geschillen, die aan de beide volken gemeen zijn, de belangen van Ierland steeds zijn en nog bij voortdurend worden opgeofferd.

Het kan dus geene verwondering baren, dat geheel Ierland thans de herroeping eischt van de acte van vereeniging, welke nu drie en dertig jaren geleden, hetzelfde aan de genade van Engeland overgeleverd heeft en dat het, met inspanning van alle krachten, naar eene afscheiding in wetgeving en bestaan tracht, welke aan hetzelfde de bevrediging waarborgt van zijne belangen, door middel van Iersche wetten en Iersche bestuurders.

Alle vroegere grondstoffen der Katholijke associatie, thans vereenigd onder dezelfde aanvoorders, die dezelve met zoo veel bekwaamheid bestuurd hebben, rigten zich met zoo veel te meer kracht op de scheiding, als zij zekerder zijn van eenen gewenschten uitslag. Het is blykbaar dat het Iersche Parlement, eenmaal hersteld en zich slechts met de bijzondere belangen van het eigen land behoevende bezig te houden, zonder de tegenwerking van strijdige belangen meer te ondervinden, met meer zorg de oorzaken van het verval en de ellende des lands zal opsporen en bestrijden en doelmatige middelen van herstel zal aanwenden. Alleen door een Iersch Bestuur te Dublin te vestigen en een Iersch Parlement daar jaarlyks te doen zetelen, zal reeds de toestand van het land verbeteren. Want gedurende de zittingen der Kamers zullen de leden van dit Parlement en de rijke Ieren, die zich

met de openbare belangen bezig houden, in Dublin blijven in plaats van naar Londen te trekken. Ook zullen te Dublin en niet te Londen, alle Regerings-zaken beslist worden en van het oogenblik af zullen alle rijke en gegoede lieden gedrongen zijn zich in de hoofdstad van Ierland te vestigen. Op die wijze zullen de inkomsten van het land beginnen zich daar op te hoopen; op die wijze zal men met die kapitalen den weg ter verbetering van den landbouw kunnen inslaan; op die wijze, eindelijk, zal men de hand kunnen leggen aan het volksonderwijs en door eene trapswijze toenemende welvaart de tot nu toe onophoudelyk aangroeiende ellende doen vervangen.

Deze zijn de beweegredenen die geheel Ierland nopen om de afscheiding van Engeland in te roepen, en die, door de oude voorstanders der Iersche associatie met kracht en volharding ontwikkeld, het land in eene alles doordringende beroering gebragt hebben, welke slechts in eene herroeping van de acte der Unie eindigen kan. De weerstand van het Engelsche Gouvernement, de strenge maatregelen waarvan hetzelfde zich bedient, de aanwending der krijgsmagt waarmede hetzelfde de Ieren bedreigt, dit alles zal schipbreuk lijden op de vasthoudendheid des volks en men zal eene tweede vertooning van de ontknooping der Katholijke worsteling aanschouwen in het eigen bedrijf der Engelsche Regering, welke, hare onmagt erkennende, in naam der noodzakelykheid, zelve de wet der afscheiding zal voorstellen.

Uit de hervorming in het uitwendige der kerk, uit de hervorming en het herstel van bestuur der beide landen, uit de vermindering der belastingen en uit de scheiding, door de beide landen even gebiedend gevorderd, niet slechts door het overgroot getal der behoeftigen, maar zelfs door de gegoeden, door de rijke klasse der industrieten, de fabrikanten en handelaars, voor welke het eene noodzakelykheid is om met de eerste gemeene zaak te maken; uit al deze hervormingen, zeg ik, zal ontwijfelbaar eene steeds voortgaande snelle verzwakking van de magt der Engelsche aristocratie en eene verdeling van hare rijkdommen voortvloeijen.

In een land, waar de ondeelbaarheid van den grondeigendommen en deszelfs ongeschonden overgang van den oudsten op den oudsten, voor sommigen eene op hunnen toestand gegronde noodzakelykheid voor vele anderen eene behoefte ter voldoening hunner ijdelheid, voor allen eene gewoonte is, in dergelyk land kunnen deze noodzakelykheid, behoefte en gewoonte zich niet staande houden, dan in zoover de openbare instellingen aan de jongere broeders der eifgenamen de middelen van bestaan verschaffen, welke het stelsel van erfopvolging hun onthoudt. Deze middelen nu vindt men in hetgeen onder verschillende titels en namen, op het volk wordt vooruitgeheven, en hetwelk men aan onderscheiden werkelijke of ingebeelde bedieningen verbindt, om die aan de jongere leden van eene famielje te geven.

(Het vervolg hierna.)

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

(44124) Den 11^{den} November 1833. MAGDALENA HENRIETTE VAN BUTTENIE, aan CHARLOTTE HENRIETA GALLOWIJ, van het Huis en Erf, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, L. D. N°. 413.

Den 19^{den}. J. C. van BREEDENBACH, aan C. C. BREEDENBACH, van het Huis en Erf, aan de *Rust en Vredestraat*, of zoogenaamde *Kankrie*, onder L. D. N°. 2.

HIJPOTHEKEN.

Den 15^{den} November. S. H. BRANDON, 1ste Hypotheek, ten behoeven H. GOUDMAN te vestigen op het Erf en daarop staande Gebouwen, gelegen aan de *Knuffelsgracht*, bekend onder L. B. N°. 152 a en b.

Den 19^{den}. M. N. MONSANTO, 1ste Hypotheek, ten behoeven AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, voor diverse minderjarigen, te vestigen op het Erf en Gebouwen, gelegen aan de *Steenbakkerijstraat*, bekend onder L. D. N°. 324.

Paramaribo, den 20 November 1833.

W. E. N. T. H. O. L. T.,
Adjunct Griffier.

(44123) Op autorisatie van de Commissie tot de Zaken van de *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen de AMBTENAREN, provisioneel belast met voorschrevene Departement, overgeven aan H. P. VAN MARK 99. den Boedel en Nalatenschap van EILDELT VAN DER VEEN.

Paramaribo, den 20 November 1833.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,
R. GOLLENSTEDE.

(44121) Over *Zes* weken, de dag nader te bepalen, zullen de AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement, der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, publick doen verkoopen:

Het ERF en de daarop staande GEBOUWEN bekend alhier aan de *Waterkant*, L. A. N°. 63; aankomende den Boedel M. E. ROTHE, laatst wed. JOHN EVANS.

Paramaribo, den 20 November 1833.

De Scriba bij de Commissie tot de Zaken van opgemeld Departement,
R. GOLLENSTEDE.

(44084) De Exploiteur bij het *Geregtshof* te *Suriname*, zal op Vrijdag den 22^{den} November 1833, des morgens acht uren, ter kastelenje van gemeld Geregtshof, publick bij Executie verkoopen:

De Slaven, met namen: ACCUBA en LINDOR; aankomende JOHANNA HENDRINA EPELS.

Diverse Winkelwaren; aankomende BARTUS VAN EMDEN.

Paramaribo, den 16 November 1833.

Op den 19^{den} dezer overleed alhier tot mijne diepe droefheid, mijne zeer beminde Echtgenoot, Vrouwe CHARLOTTE CHRISTIANA ESTHER BERTHOUD, geboren WEISSENBRUCH, in den jeugdigen ouderdom van 19 Jaren.

Stekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Paramaribo, den 21 November 1833.

ALFRED J. H. BERTHOUD.

(44126)

(44162) M. A. KEIJSER, zal MORGEN op VENDU Verkoopen: Provisien, Stukgoederen, Zijdewaren, en Brandewijn in damejeanen. Alsmede grof Zout,

Voorts een Mulat, genaamd JOHN CLEAVER, Metselaar; aankomende M. H. R. HAIJUNGA 99.

SCHIEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Het Schip de *Jonge Gerarda Cornelis*, Kapt. B. JANSEN, van Amsterdam; Passagiers: de Heeren J. B. SEILER; C. A. FISCHLER; de jonge Jufvr. VAN HEEL, en vier Kinderen van den Heer DALRYMPLE, met hunne Gouvernante.

Gedrukt te Paramaribo, bij de Erven J. BRINK.